

Dobývanie medi

- výzkum zaniknutých banských diel

Špania Dolina

- zaniknutá banícka osada Piesky na starohorsko – špaňodolinolský revír (rudná oblasť)
- podnetom na výzkum – nález kamenných mlatov, nájdených pri ťažbe hlušiny

Praveká ťažba

- významná úloha Slovenska (bánsko – bystrická a spišská oblasť)
- nálezy bronzových predmetov patriacich do polgárskeho a lengyelského kultúrneho okruhu, bádenskej kultúry, nitrianskej a košťanskej skupiny
- do roku 1969 chýbali doklady pravekej ťažby, to sa však zmenilo po náleze kamenných sekeromlatov v Španej Doline a tým sa sekeromlaty stali prvým konkrétnym dokladom ťažby Cu u nás

Typologický rozbor sekeromlatov – zo 150 exemplárov

Kamenné mlaty - pôvodne prírodný produkt

- riečne okruhliaky rôzneho tvaru, veľkosti či váhy
- kremenec, granit – granodiorit, amfibolit...

Delenie mlatov

- *ploché a hrubé*
- *podľa tvaru*
  - hranolovité
  - valcovité
  - kužeľovité
  - kvadratické
- *podľa hmotnosti*
  - ťažké (od 2,5 kg)
  - stredné (1 – 2,5 kg)
  - ľahké (do 1 kg)

Malé mlaty mali žliabok relatívne široký a hlboký, čo umožňovalo dobré upevnenie na porisko a používali sa na roztlkanie vytlačenej rudy. *Ťažšie mlaty* sa používali na drvenie rudy a neboli určené na porisko, ale do ruky.

TOČÍK, A. - BUBLOVÁ, H. 1985: Príspevok k výskumu zaniknutej ťažby medi na Slovensku, Študijné zvesti AÚ SAV 21, 47-135.